

2019

Financieel verslag

Jouw wereld. Ons domein.

Toelichting bij het financieel verslag

In lijn met ons jaarplan is het nettoresultaat over het boekjaar 2019 uitgekomen op € 3,7 miljoen negatief (2018: € 4,0 miljoen negatief). Het gerealiseerde resultaat is een voortzetting van ons financieel beleid waarbij we een deel van de opgebouwde reserves effectief inzetten. Dit doen we onder meer door verstrekkingen aan SIDN fonds en hogere uitgaven aan SIDN Labs, onze incentiveregeling voor .nl-registrars, de Registrar Scorecard, en de financiering van projecten die bijdragen aan het verbeteren van .nl, maar ook direct zakelijk profijt voor opleveren voor registrars (hierna 'registrarprojecten').

Het bedrijfsresultaat, exclusief de verstrekkingen aan het SIDN fonds, bedraagt € 1,3 miljoen negatief en is daarmee € 0,5 miljoen lager dan in 2018 (€ 0,8 miljoen negatief). Dit is het gevolg van een lagere netto-omzet.

In 2019 nam het aantal domeinnamen licht toe, maar de omzet daalde licht ten opzichte van 2018. Dit kwam vooral door een eenmalige correctie met betrekking tot voorgaande jaren. Deze correctie is het gevolg van een onjuiste omzettoerekening in voorgaande jaren. De bedrijfskosten van € 22,8 miljoen liggen op het niveau van 2018. De personeelskosten vormen circa 45% van de totale kosten (2018: 43%) en bedragen € 10,3 miljoen, een stijging van 3,8% ten opzichte van voorgaand jaar (2018: € 9,9 miljoen). Gedurende 2019 slaagden we erin om veel openstaande vacatures in te vullen. Hierdoor maakten we minder gebruik van externe inhuur. De lagere kosten daarvan compenseren de stijging van de sociale- en pensioenlasten. De salarissen stegen als gevolg van een indexatie en de doorgevoerde organisatiewijziging. De overige bedrijfskosten laten een stabiel beeld zien en de lagere afschrijvingskosten in 2019 zijn op een normaal niveau.

De definitieve afspraken met de belastingdienst over de fiscale behandeling van de verstrekkingen aan SIDN fonds heeft in boekjaar 2018 tot een eenmalige fiscale last geleid. In de vennootschapsbelasting 2019 is uitvoering gegeven aan de gemaakte afspraken met als gevolg een effectieve belastingdruk van -5%.

Het aandeel in het nettoresultaat van Connectis Group B.V. (hierna: Connectis) over 2019 bedraagt € 0,3 miljoen negatief. Connectis investeerde in 2019 verder in het opschalen van de diensten en producten en haalde de financiële doelstellingen voor 2019.

De kasstroom in 2019 is € 0,8 miljoen negatief. Dit komt vooral door investeringen in de hardware en bedrijfsmiddelen.

De belangrijkste doelstelling van onze financiële strategie betreft het waarborgen van de continuïteit van onze dienstverlening. Deze doelstelling is vertaald naar een solvabiliteit van minimaal 60% en een liquiditeit tussen 65% en 100% van de structurele kosten. Ultimo 2019 voldoen de omvang van de solvabiliteit en liquiditeit aan deze gestelde eisen.

Met ons treasury-beleid richten we ons op het mitigeren van de liquiditeitsrisico's. Dit doen we door de liquide middelen te spreiden over 3 Nederlandse banken. Daarnaast houden we sinds 2017 een portefeuille aan van Nederlandse en Duitse staatsobligaties.

Vooruitblik

In de afgelopen jaren hebben we een deel van onze opgebouwde reserves effectief ingezet door meer te investeren in de internet-gemeenschap, registrarprojecten en incentiveregelingen.

Nu ons eigen vermogen het gewenste niveau heeft bereikt brengen we in de komende jaren de investeringen en uitgaven terug naar een niveau dat past bij die situatie.

Eind 2019 zijn de nieuwe diensten IRMA en CyberSterk op de markt gebracht. Naar verwachting neemt de omzet van deze nieuwe diensten in de komende jaren significant toe. De personeelskosten stijgen licht als gevolg van het door ontwikkelen van deze nieuwe diensten. De investeringen blijven op een gelijk niveau. Per saldo verwachten we een hoger operationeel bedrijfsresultaat dan 2019.

In maart 2020 nam SIDN Deelnemingen B.V. het besluit om alle aandelen in Connectis Group B.V. te verkopen aan een derde partij. Dit besluit is goedgekeurd door de aandeelhouder SIDN en de raad van toezicht van SIDN. Begin maart 2020 is de definitieve overeenkomst ondertekend. De verkoop wordt naar verwachting in 2020 afgerond. Met deze verkoop wordt de aankoopprijs ruimschoots terugverdiend. Daarnaast verkrijgen we, als onderdeel van de verkoop, een belang in een nieuwe onderneming, waar Connectis onderdeel van wordt. Zie voor verdere informatie de toelichting in de jaarrekening.

Een andere belangrijke gebeurtenis na balansdatum is het COVID-19 virus. Wij hebben tijdig geanticipeerd op de overheidsmaatregelen. De continuïteit van onze dienstverlening en de gezondheid van onze medewerkers staat centraal en is voldoende gewaarborgd, door de aanwezige IT-systemen die thuiswerken volledig ondersteunen. Ontwikkelingen worden nauwgezet gemonitord. Er wordt actie ondernomen indien nodig of gewenst is.

Risico's en onzekerheden

Visie en beleid

Jaarlijks toetsen we ons strategisch plan en passen we het waar nodig aan. Hierbij brengen we kansen, bedreigingen, sterkten en zwakten in kaart. Deze analyse vertalen we naar risico's en beheersmaatregelen. Speerpunten in de risicobeheersing zijn:

- de continuïteit van de organisatie;
- het behoud van de rol van registry van het .nl-domein; en
- het beschermen van onze positie en reputatie.

Sinds 2011 zijn we ISO27001-gecertificeerd. In het kader van het Information Security Management System (ISMS) voeren we, in een jaarlijkse cyclus en volgens het vastgestelde informatiebeveiligingsbeleid, business-impactanalyses uit. Ook identificeren we risico's, treffen we maatregelen en beoordelen we restrisico's. We nemen bevindingen, rapportages en interne en externe audits mee in onder andere het tactisch securityoverleg (TSO) en voeren eventuele verbeterpunten uit. De opvolging bewaken we aan de hand van halfjaarlijkse managementreviews. Hierbij bespreken we onder andere de resultaten van de audits en performance-metingen en de status van audit-actiepunten en eventueel opgetreden securityincidenten.

Voordat we met een project starten, schrijven we een projectplan. Een vast onderdeel is de risicoparagraaf. Risico's van het project worden geïdentificeerd, maatregelen geïnventariseerd en restrisico's beoordeeld. Voordat een project groen licht krijgt, bespreken we de risicoparagraaf, als onderdeel van het projectplan. Tijdens de reguliere projectvoortgangsrapportage komen eventuele wijzigingen in de risico's en beheersmaatregelen aan bod.

Onze raad van toezicht houdt toezicht op de strategie, het beleid en de algemene gang van zaken binnen SIDN. Risicobeheersing krijgt hierbij expliciet aandacht. De raad van toezicht heeft hiervoor onder andere een auditcommissie en een security & stability-commissie binnen haar geleding.

Risico's ten aanzien van de strategie

De belangrijkste risico's ten aanzien van de strategie zijn de sterke afhankelijkheid van (de omzet uit) het .nl-domein en het krimpen van de .nl-markt. We hebben geen direct verkoopkanaal naar de eindmarkt en kunnen deze nauwelijks rechtstreeks beïnvloeden. We zetten daarom in op samenwerking met onze registrars, bijvoorbeeld in de vorm van de Registrar Scorecard. Met incentives stimuleren we onder meer de adoptie van IPv6, DNSSEC en het gebruik van veilige e-mail standaarden. Daarnaast kijken we naar mogelijkheden om onze toegevoegde waarde te vergroten, de dienstverlening te verbreden en zo de afhankelijkheid van .nl te verkleinen.

Daarom hebben we een tweede pijler in onze strategie geïntroduceerd: "Impact door groei in 2 domeinen: e-identity en cybersecurity". Begin 2017 hebben we invulling gegeven aan deze strategie door een belang van 65% in Connectis te kopen. Deze aankoop is gedaan door SIDN Deelnemingen B.V., een 100% dochter van SIDN. In 2019 hebben we 2 proposities genaamd IRMA en CyberSterk gereed gemaakt om naar de markt te brengen. Onze risicobereidheid ten aanzien van strategische risico's is gemiddeld als het gaat om het vergroten van onze toegevoegde waarde.

Risico's ten aanzien van operationele activiteiten

De 2 belangrijkste risico's ten aanzien van operationele activiteiten zijn verstoringen in de beschikbaarheid van onze dienstverlening en inbreuken op de vertrouwelijkheid of integriteit van belangrijke data. Dit kan veroorzaakt worden door technisch en/of menselijk falen of – al dan niet doelgerichte – menselijke opzet. Dergelijke calamiteiten, als ze grootschalig en langdurig zijn, kunnen de continuïteit van de organisatie op 2 manieren in gevaar brengen. Enerzijds door ernstige reputatieschade en het ontstaan van maatschappelijke en politieke discussie over de legitimiteit van SIDN als registry van het .nl-domein. Anderzijds door omvangrijke claims voor vergoeding van schade geleden door onze klanten.

Het belang van sleutelprocessen voor de dienstverlening wordt met business-impactanalyses, onderdeel van het ISMS, vastgesteld. Onze DNS-diensten, de basis voor het daadwerkelijk functioneren van bestaande domeinnamen, zijn daarbij het meest kritisch. Deze diensten worden direct gevolgd door registratiediensten voor het registreren van nieuwe en het muteren

en opheffen van bestaande domeinnamen. Naast de DNS-diensten en het domeinnaamregistratiesysteem zijn Whois/Is, de energievoorziening, kantoorautomatisering, onze website www.sidn.nl, communicatie en telecommunicatie als kritisch gewaardeerd. Om de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid te waarborgen hebben we een breed scala aan beheersmaatregelen getroffen. Deze richten zich op het verkleinen van de kans op calamiteiten, het mogelijk maken van snel herstel en het beperken van de gevolgen van deze calamiteiten. Deze maatregelen omvatten onder meer:

- het elimineren van single points of failure;
- ver doorgevoerde redundantie in hardware, software, verbindingen, afgenomen diensten en expertise;
- logische en fysieke toegangsbescherming;
- audits en penetratietesten;
- eisen aan onze leveranciers;
- huisregels voor SIDN'ers;
- inrichting van een uitwijklocatie;
- uitvoer van crisis- en uitwijk oefeningen;
- inrichting van een privacyboard;
- inrichting van een Security Operations Centre.

Onze risicobereidheid ten aanzien van operationele risico's is laag als het gaat om verstoringen in de beschikbaarheid van onze dienstverlening en inbreuken op de betrouwbaarheid en vertrouwelijkheid van belangrijke data. Als het gaat om het verbeteren van operational excellence is onze risicobereidheid gemiddeld.

Risico's ten aanzien van de financiële positie

- Schadeclaims en boetes: onderbrekingen in de dienstverlening en verlies van vertrouwelijkheid of integriteit van data kunnen leiden tot claims en/of boetes. Onze algemene voorwaarden beperken een dergelijke aansprakelijkheid c.q. sluiten deze uit.
- Koersrisico/valutarisico: het koers- en valutarisico is beperkt. De prijzen voor onze .nl-dienstverlening luiden in euro's. We kopen maar weinig in bij leveranciers die andere valuta dan de euro hanteren.
- Debiteurenrisico: ongeveer 75% van de registrars betaalt via automatische incasso. In onze algemene voorwaarden zijn vervolgstappen gedefinieerd als een registrar niet aan zijn financiële verplichtingen voldoet.
- Liquiditeitsrisico: we hebben onze liquide middelen verspreid over 3 Nederlandse banken. In 2017 kochten we Nederlandse en Duitse staatsobligaties aan.
- Marktrisico: de Nederlandse en Duitse staatsobligaties hebben we aangekocht met als doel om deze tot het einde van de looptijd aan te houden. Als het nodig blijkt om de staatsobligaties eerder te verkopen, dan lopen we het risico dat de waarde van de staatsobligaties is gedaald ten opzichte van het moment van aankopen.
- Solvabiliteitsrisico: wij houden een financiële buffer aan om de continuïteit van de organisatie (voorlopig) te waarborgen, als een aanzienlijk deel van onze inkomsten wegvalt of we in een korte tijdspanne zeer hoge uitgaven moeten doen. De ondergrens van deze buffer groeit mee met onze structurele kosten. De huidige omvang van de financiële buffer ligt boven

de vastgestelde ondergrens.

- Onzekerheid in de mogelijkheid om financiering aan te trekken: tot op heden is het niet nodig gebleken om externe financiering aan te trekken.

Onze risicobereidheid ten aanzien van financiële risico's is laag.

Risico's ten aanzien van wet- en regelgeving

Wijzigingen in nationale en internationale wet- en regelgeving beïnvloeden onze organisatie en bedrijfsprocessen. We nemen in een vroeg stadium kennis van (initiatieven tot) wijzigingen in wet- en regelgeving die ons raken, variërend van wijzigingen in arbeids- en belastingwetgeving tot informatiebeveiliging. Gevolgen brengen we in kaart, vertalen we naar de organisatie en voeren we in. Vanwege het belang van wijzigingen in wet- en regelgeving die onze rol als registry raken, hebben wij een legal & policy manager aangesteld. Waar nodig en mogelijk oefent hij inhoudelijk invloed uit.

We hebben een uitgebreide inventarisatie gedaan om onze persoonsverwerkingen te registreren in het kader van de inwerkingtreding van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. We kijken daarbij kritisch of de verwerkingen binnen de grenzen van de wet vallen. Zo nodig passen wij onze werkwijzen aan. Wij hebben vrijwillig een functionaris gegevensbescherming aangesteld.

- 4 Sinds 2018 is SIDN in het kader van de Wet Beveiliging Netwerken en Informatiesystemen aangewezen als een 'Aanbieder van Essentiële Diensten'. Op basis van die wet hebben we een meldplicht (het melden van ernstige incidenten aan het NCSC en de toezichthouder) en een zorgplicht (risicobeheersing, incidentenpreventie en mitigatie). In het kader daarvan hebben zich in 2019 geen ernstige incidenten voorgedaan. Verder vallen we onder het toezicht van het Agentschap Telecom waarmee regelmatig afstemming plaatsvindt.

Onze risicobereidheid ten aanzien van risico's op het gebied van wet- en regelgeving is laag; we willen ruim voldoen aan wet- en regelgeving.

Geconsolideerde jaarrekening over 2019

Geconsolideerde balans per 31 december 2019 (na resultaatbestemming)

5

Vaste activa

Immateriële vaste activa

6.021.677

6.992.515

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en -terreinen

4.968.951

5.147.068

Machines en installaties

816.494

836.742

Andere vaste bedrijfsmiddelen

574.703

608.821

Materiële vaste activa in uitvoering

47.054

29.174

6.407.202

6.621.805

Financiële vaste activa

3.999.271

3.790.524

Vlottende activa

Vorderingen

Handelsdebiteuren

207.694

296.789

Belastingen en premies sociale verzekeringen

383.948

1.208.846

Overige vorderingen en overlopende activa

948.738

1.211.978

1.540.380

2.717.613

Liquide middelen

17.577.002

18.384.811

35.545.532

38.507.268

Passiva

Groepsvermogen

Langlopende schulden

Overige schulden

Kortlopende schulden

Crediteuren

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Overige schulden en overlopende passiva

31 december 2019 (in €)

24.280.705

442.651

732.932

480.480

9.608.764

10.822.176

35.545.532

31 december 2018 (in €)

28.149.021

406.250

1.104.879

420.679

8.426.439

9.951.997

38.507.268

Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2019

	2019 (in €)	2018 (in €)
Netto-omzet	18.934.295	19.481.759
Kosten		
Lonen en salarissen	7.338.005	7.345.103
Sociale lasten	844.949	709.964
Pensioenlasten	1.167.679	978.649
Overige personeelskosten	980.136	916.093
Afschrijvingen	1.821.568	2.518.557
Overige bedrijfskosten	10.596.751	10.518.465
	<u>22.749.088</u>	<u>22.986.831</u>
7 Bedrijfsresultaat	-3.814.793	-3.505.072
Financiële baten en lasten	41.327	48.067
Resultaat vóór belastingen	<u>-3.773.466</u>	<u>-3.457.005</u>
Belastingen	180.584	-726.371
	<u>-3.592.882</u>	<u>-4.183.376</u>
Resultaat deelnemingen	-275.434	200.557
Resultaat na belastingen	<u>-3.868.316</u>	<u>-3.982.819</u>

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2019

	2019 (in €)	2018 (in €)
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat	-3.814.793	-3.505.072
<i>Aanpassing voor:</i>		
Afschrijvingen	1.739.593	2.518.557
Mutatie voorzieningen	201.462	-
	1.941.055	2.518.557
<i>Veranderingen in werkkapitaal:</i>		
Mutatie vorderingen	-263.306	-253.002
Mutatie kortlopende schulden	870.179	665.339
	606.873	412.337
8 Kasstroom uit bedrijfsoperaties	-1.266.865	-574.178
Ontvangen interest	19.283	1.145
Vennootschapsbelasting	855.925	-587.155
	875.208	-586.010
Kasstroom uit operationele activiteiten	-391.657	-1.160.188
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in immateriële vaste activa	-	-268.099
Desinvesteringen immateriële vaste activa	6.336	-
Investerings in materiële vaste activa	-636.556	-247.493
Desinvesteringen materiële vaste activa	76.068	-
Mutatie overige financiële vaste activa	-	-266.133
Ontvangst uit hoofde van effecten	138.000	-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-416.152	-781.725
Toename / (afname) geldmiddelen	-807.809	-1.941.913

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2019

Samenstelling geldmiddelen

Geldmiddelen per 1 januari

Mutatie liquidemiddelen

Gemiddelden per 31 december

2019 (in € 1.000)

18.384.811

-807.809

17.577.002

2018 (in € 1.000)

20.326.724

-1.941.913

18.384.811

Colofon

Uitgave

SIDN
Meander 501
6825 MD Arnhem
Postbus 5022
6802 EA Arnhem
T +31 (0)26 352 55 00
communicatie@sidn.nl

www.sidn.nl
www.sidnlabs.nl
www.cvkb.nl
www.domjur.nl

Concept en vormgeving

Lumen Ontwerpersnetwerk, Breda

Tekst

ARA, Rotterdam

Vertalingen

G & J Barker Translations, Worcester, Verenigd Koninkrijk

© SIDN

Teksten en cijfers uit dit jaarverslag mag je overnemen, maar wij willen dan wel graag als bron vermeld worden. Ook worden wij graag vooraf geïnformeerd via communicatie@sidn.nl.

Meld je aan voor onze nieuwsbrief

www.sidn.nl/nieuwsbrief